

eele

nomeda marčēnaite

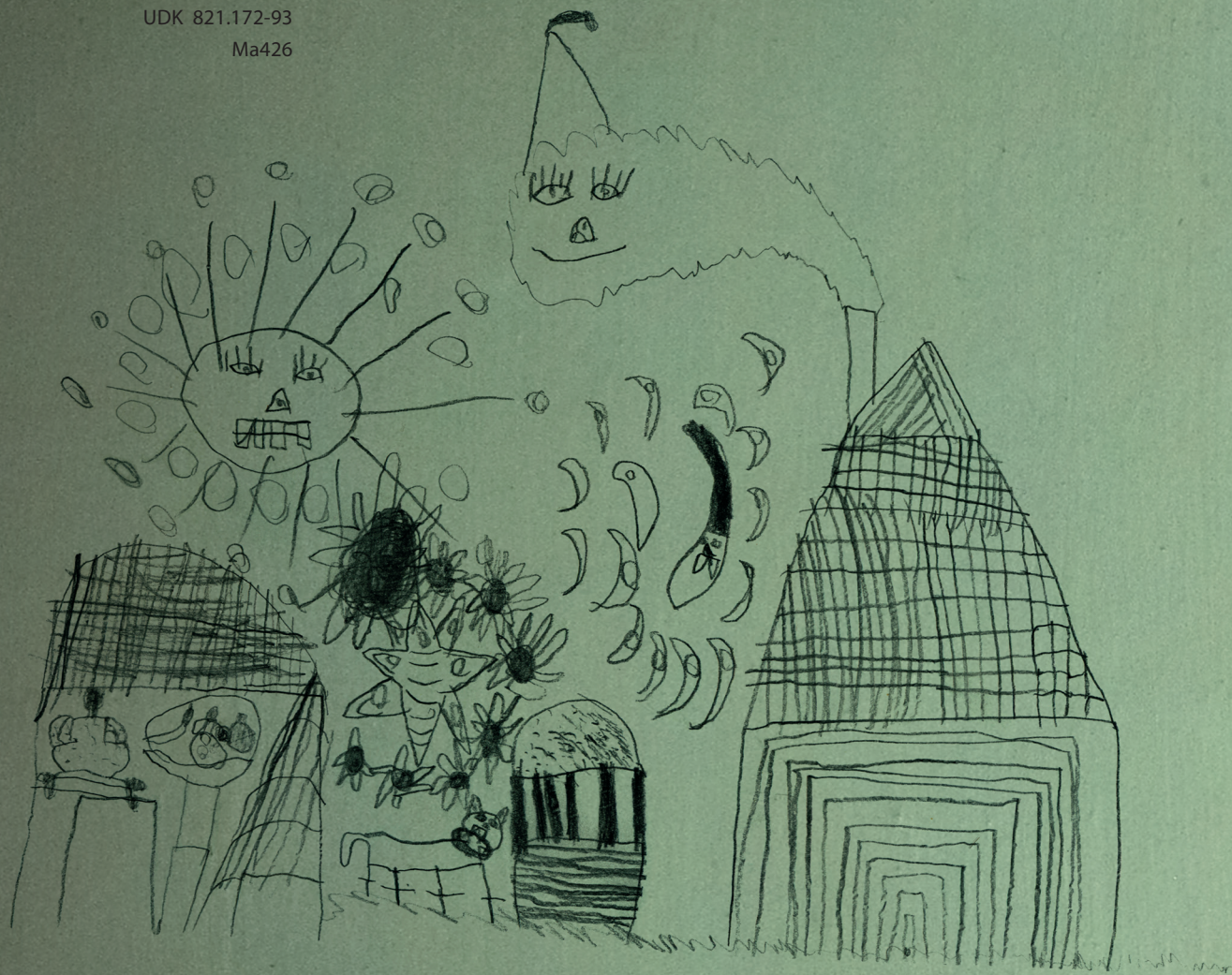
leili

nomeda marčėnaite

ilustracijos autorės

VILNIUS 2011

UDK 821.172-93
Ma426

© Nomedā Marčēnaitē, 2011

© Nomedā Marčēnaitē, ilustrācijas, 2011

© „Tyto alba”, 2011

ISBN 978-9986-16-862-1

ačiū titui, ulai ir norai už pilsinius. ir ne tik.

Kartą gyveno mergaitė, o gal ir dabar dar gyvena. Kas rytą prabudusi ji sugalvodavo sau naują vardą, todėl, jei norėčiau pasakyti, kuo buvo vardu, turėčiau prirašyti jų penkis, o gal dešimt lapų, ir nieko apie tai, kas iš tiesų nutiko. Kodėl ji taip elgėsi? Kada nors būtinai paklausiu, tik spėju, kad vakare užmigdavo viena mergaitė, o iš ryto prabusdavo jau kita. Bet metų ji buvo penkerių. Beveik. Tą visi žinojo.

Vieną rytą, kai dar net nebuvo spėjusi susigalvoti vardo, ją išvežė į kaimą.

Taip ir pasakė: „Vaiva, važiuojame į kaimą.“ Paprastai taip į ją kreipdavosi mama, nes kadaise nusprendė, kad šis vardas dukrai tinka labiausiai. Bet juk ne.

Tačiau važiuoti ji niekur nenorėjo. Dar nebuvo sutvarkiusi reikalų – nepatikrino skylutės sienoje, nenupiešė nė vieno piešinio ant aprasojusio virtuvės lango, net nespėjo paskirstyti vaidmenų plaukų segtukams.

Ji pyko, bet mama to nepastebėjo, tik pasvėrė puošniąją-bjauriąją suknelę ant lovos galo, kitus drabužius sumetė į didelę kuprinę ir vis ragino: „Skubėk, Vaivute, skubėk.“ *Neskubėsiu.*

Kaimas buvo labai toli, o močiutė dvelkė nepažįstamu kvapu ir su ja šnekėjo taip, lyg pati būtų ketverių. Kalbėjimui su mama ji turėjo kitą balsą. Airija – tokį vardą šiandien pasirinko mergaitė – nutarė stebėti močiutę – gal ji prašneks dar koku keistu balsu.

– Vaivute, vaikeli tu mano, nabagėle tu mano, tai gyvensim mudvi dabar vienos vienutėlės, – taip ir yra, tai dar vienas jos balsų.

– Aš ne Vaiva ir ne Nabagėlė. Mano vardas Airija.

– Taip taip, vaikeli, dabar daug tokių Airijų.

Mama išvažiavo dviem mėnesiams, taip ji nugirdo sakant močiutei, o atsisveikindama pažadėjo tuoj grįžti. *Du mėnesiai yra ilgai, o tuoj yra greitai. Pas mane mama grįš netrūkų, o pas močiutę – negreit.*

Tokia štai įdomi ta mergaitė. Tiek kartų rinkausi sau kitą vardą, bet garsiai apie tai niekam neprasitariau, buvau net pamiršusi, kad toks noras kadaise pleveno mano galvoje. Ji man tai priminė.

kaimas

– Vaivute! Vaaaiva!

Neatsiliepsiu.

– Kodėl neatsiliepi, kai šaukiu tave?

– Neatsiliepiu, nes ne mane šauki.

– Na ir koks gi tavo vardas šiandien?

– Pelargonija.

– Juk tai gėlė, vaikeli, ta, kur verandoje ant palangės išsikerojusi.

– Žinau, sakei man, bet šiandien mano vardas toks.

– Gerai, Vaivu... Pelargonija, tebūnie. Ar jau valgysi?

– Ne, dar nenoriu.

– Tai gal pienelio nori, štai iš kaimynės parnešiau.

– Ne, aš geriu ne karvės, bet parduotuvės pieną, šitas smirda.

– O Dieve Dieve, niekas tau netinka. Na eik tuomet, paganyk vištas po kiemą.

– Vištų ganyti nereikia, močiute, tik karves gano.

– Aš tik taip, juokais, Pelargonija tu mano.

Močiutė nežino labai daug dalykų ir vardo ji neturi. Vargšiukė.

Iš tiesų tame kaime ne taip jau blogai. Čia netgi labai įdomu. Kiemas didelis, o jame daug įvairiausių daiktų. Kibirų, pintų krepšių, dviračių, virvagalių, visokių keistų rakandų, kurių pavadinimų turbūt niekas net neatsimena, nes močiutės senelis jau numirė, o kitiems tie dalykai nereikalingi. Bet jie guli kieme ir juos galima kilnoti, apžiūrinėti ar nusinešti į kokią slaptą vietą.

pelargonija

senelio

rakandai

Vieną dieną mano gyvenime atsirado mergaitė.
Lyg iš niekur. Bet ne be reikalo, matyt. Dar visai mažutė.
Liūdnokų akių, niekaip neišsirenkanti sau vardo.
Tik ilgainiui supratau, kad mes susitikome neatsitiktinai.
Porą mėnesių sekiau jai įkandin. Kad pamatyčiau,
jog už kiekvieno kampo vis dar slapstosi stebuklai,
maži dalykai gali būti dideli, kaip ir maži žmonės išmintingi,
o daiktai kartais gyvesni ir už gyvuosius.
Esu jai dėkinga, kad nevengė manęs ir sakė tik tiesą.
Mergaitei reikėjo Lėlės, ką jos pasaulis nušvistų.
O man reikėjo mergaitės. Gal ir tau vertėtų su ja susidraugauti.

*Nomeda Marčėnaitė – dailininkė keramikė,
nuo 1990 metų dalyvauja parodose Lietuvoje ir užsienyje. „Lėlė“ – pirmoji jos knyga vaikams.
Tai istorija apie mergaitę, kuri mamai išvykus dirbti į Airiją gyvena pas savo močiutę kaime.
Geriausia jos draugė – Lėlė. Knyga iliustruota autorės.*

